

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten te AALST

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	51086
Instelling	Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten
Directeur	Els TALLOEN
Adres	Capucienenlaan 8 - 9300 AALST
Telefoon	053-73.24.70
Fax	053-73.24.79
E-mail	academiebeeldendekunsten@aalst.be
Website	http://www.academiebk-aalst.be
Bestuur van de instelling	Stadsbestuur van Aalst
Adres	Grote Markt 3 - 9300 AALST
CLB	CLB vh GO Dender
Adres	Zonnestraat 25 - 9300 AALST
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-03-2014,18-03-2014,19-03-2014,20-03-2014,21-03-2014,08-05-2014,22-05-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	22-05-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	25-06-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Erik VAN NIEUWENHUYZE
Teamleden	Dirk DIEPERS, Marie-Rose VAN NOOTEN
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL
Externe deskundige(n)	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Aardrijkskunde in het kso in de tweede en derde graad (leerplannen O/2/2002/083 en O/2/2006/281).....	7
3.1.1.2 Nederlands in het kso in de tweede graad (leerplan O/2/2012/117).....	8
3.1.1.3 Nederlands in het kso in de derde graad (leerplan O/2/2006/276)	9
3.1.1.4 Binnenhuiskunst en architectuurtekenen in het kso derde graad in de studierichting Architecturale en binnenhuiskunst (leerplan O/2/2002/160)	11
3.1.1.5 Toegepaste beeldende vorming in het kso derde graad in de studierichting Toegepaste beeldende kunst (leerplan O/2/2011/372).....	13
3.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Afstemming met partners	18
4.2 Loopbaanbegeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten te Aalst biedt uitsluitend studierichtingen aan uit het studiegebied Beeldende kunsten in de tweede en derde graad van het kunstsecundair onderwijs. De school stelt zich tot doel de jongeren die bewust kiezen voor een artistieke opleiding de nodige specifieke vorming aan te bieden en hen voor te bereiden op de doorstroming naar het hoger onderwijs.

Het onderzoek naar de realisatie van de onderwijsdoelen levert een genuanceerd beeld op. Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen gebeurt kwaliteitsvol. Het aanbod en de diepgang ervan wordt bewaakt door de directie en is geïntegreerd in het geheel van de schoolwerking. In de basisvorming voldoet de leerplanrealisatie voor aardrijkskunde in de tweede en de derde graad en voor Nederlands in de tweede graad. Voor Nederlands in de derde graad en voor binnenhuiskunst, architectuurtekenen en toegepaste beeldende vorming in het specifiek gedeelte in de derde graad voldoet de leerplanrealisatie niet. Uit de vaststellingen blijkt steeds dat de vakgroepen over voldoende vakdeskundigheid beschikken, maar dat de uitwerking te weinig uitgaat van een grondige leerplanstudie. De professionalisering van de leraren is overwegend gericht op vakinhoudelijke en minder op didactische aspecten. Dit resulteert in de klas in beperkte aandacht voor ondersteuning en begeleiding van de leerlingen bij hun leerproces. Ook de evaluatie is te weinig gericht op het meten van de mate waarin de leerling de leerplandoelstellingen beheerst en wordt onvoldoende gebruikt om transparante feedback te geven aan de leerling zodat die doelgericht zijn vaardigheden kan ontwikkelen. De materiële middelen volstaan niet om een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie te garanderen. Vooral de ICT-uitrusting is verouderd, maar ook de overige minimale materiële vereisten zijn vaak beperkt beschikbaar en/of weinig comfortabel in gebruik. Door dit gebrek aan doelgerichtheid op verschillende vlakken, leveren de inspanningen niet het vereiste resultaat op. Dit leidt tot een beperkt gunstig advies.

Uit het onderzoek naar de eisen van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne blijkt dat er verschillende werkpunten zijn en dat er onvoldoende gevolg is gegeven aan de opmerkingen uit het brandpreventieverslag. Dit leidt tot een beperkt gunstig advies.

Het welbevinden van alle betrokkenen is een belangrijk doel. Het leerlingenaantal laat een gemoedelijke omgang toe en zorgt er, samen met gerichte aandacht, voor dat problemen snel gedetecteerd worden. De zorg voor de leerlingen is goed uitgebouwd. De jongeren worden door de leerlingenbegeleiders en de directie, met vraaggestuurd ondersteuning van het clb, individueel begeleid. Daarnaast en in die gevallen waar de inbreng van het clb op haar grenzen botst, zoekt de school bijkomende ondersteuning van verschillende organisaties. Omwille van enkele interne afspraken binnen het clb en het feit dat de school de laatste jaren geen GOK-uren toebedeeld kreeg, vraagt het heel wat inspanning om het zorgbeleid met dezelfde intensiteit verder te zetten. Ook de zorg voor een schoolloopbaan zonder ontgoochelingen slurpt veel tijd en energie op. De school ervaart bij een aantal leerlingen en hun ouders een tekort aan kennis over het profiel van een academieleerling, maar ook een tekort aan aandacht daarvoor bij de delibererende klassenraden in andere scholen. Ze communiceert vooraf en bij de inschrijving duidelijk over dat profiel, maar toch kiest een aantal risicoleerlingen ervoor om hun kans te wagen. Zodra de resultaten van de leerling wijzen op een verkeerde studiekeuze, moedigt de school een overstap naar een andere studierichting aan en begeleidt ze de leerling bij een doordachte verkenning van de mogelijkheden die aansluiten bij de interesse van de leerling. In een aantal gevallen blijft het moeilijk om de betrokkenen van die heroriëntering te overtuigen.

In deze kleine school heeft de directie een goed zicht op de meeste aspecten van de schoolwerking. De aandacht voor kwaliteit is daarbij duidelijk aanwezig. Naast de dagelijkse vaststellingen is er inbreng van alle participanten en is de openheid voor feedback van externen groot. Dit leidt tot initiatieven om te borgen wat goed is en om opgemerkte tekorten te verbeteren. Een globale screening van alle processen is er evenwel niet. Dat het vertrouwen in de doelgerichte werking van de vakgroepen niet tot het gewenste resultaat leidt, is daardoor ook niet opgemerkt. Het is dan ook een prioriteit om de vakgroepen aan te sturen met het oog op een leerplangerichte realisatie, leerbegeleiding en evaluatie.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 KSO Audiovisuele vorming	aardrijkskunde, Nederlands	
Graad 2 KSO Beeldende en architecturale kunsten	aardrijkskunde, Nederlands	
Graad 3 KSO Architecturale en binnenhuiskunst	aardrijkskunde, Nederlands	architectuurtekenen, binnenhuiskunst
Graad 3 KSO Audiovisuele vorming	aardrijkskunde, Nederlands	
Graad 3 KSO Toegepaste beeldende kunst	aardrijkskunde, Nederlands	toegepaste beeldende vorming
Graad 3 KSO Vrije beeldende kunst	aardrijkskunde, Nederlands	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Afstemming met partners
- Loopbaanbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Aardrijkskunde in het kso in de tweede en derde graad (leerplannen O/2/2002/083 en O/2/2006/281)

Voldoet

Het aanbod van de eindtermen en leerplandoelstellingen, de evaluatie ervan en de uitrusting zijn aanvaardbaar in een ontwikkelingsgerichte context.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de tweede graad komen alle thema's aan bod. Tijdens het schooljaar 2012-2013 zorgden situationele factoren ervoor dat de voortgang in het eerste leerjaar onvoldoende was om een evenwichtige realisatie te bekomen. Het thema wereldkaarten nam te veel tijd in beslag waardoor de studie van het toerisme als deelsector van de tertiaire sector en landbouw met weinig diepgang werden behandeld. Tijdens het huidige schooljaar is de tijdsbesteding bijgestuurd en zit de realisatie op schema. In het tweede leerjaar is de realisatie evenwichtiger, maar gebeurt de synthese van het wereldbeeld weinig systematisch. In de beide leerjaren resulteert de aandacht voor actuele gebeurtenissen niet in het situeren ervan op kaarten door de leerlingen. Het aanbod van de thema's gebeurt vooral leerboekgericht, waardoor een aantal leerplandoelstellingen te weinig bewust wordt gerealiseerd.

In de derde graad worden de thema's uit de fysische aardrijkskunde met ruim voldoende diepgang behandeld, in een aantal gevallen worden ze aangevuld met uitbreidingsdoelen. Dit heeft zijn weerslag op de socio-economische thema's die slechts met beperkte diepgang aangeboden worden. Vorig schooljaar werd cartografie niet behandeld, dit schooljaar werd de planning bijgestuurd en werd het als eerste thema opgenomen. De voortgang garandeert evenwel nog geen evenwichtig aanbod in deze nieuwe aanpak. De waarnemingen op het terrein worden niet systematisch gepland, maar zijn veeleer het gevolg van occasionele situaties. Positief is de afstemming van enkele leerinhouden op het kso-leerlingenprofiel.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De lessen vinden plaats in twee lokalen waar ICT-uitrusting met internettoegang beschikbaar is. In het meest gebruikte lokaal is de uitrusting voor projectie weinig comfortabel in gebruik en levert het slechts een klein beeld op. De minimale materiële vereisten zijn beschikbaar, met uitzondering van een fysische kaart van Europa. De overige basiswandkaarten zijn niet permanent opgehangen en worden zelden gebruikt. Er is een beperkte benutting van het computerlokaal voor ICT-opdrachten door leerlingen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De vragen bij toetsen en examens zijn duidelijk geformuleerd en voorzien van een puntentelling. Ze zijn in voldoende mate gebaseerd op bronnenmateriaal, waaronder het gebruik van de atlas. De quoterings van taken is niet in alle leerjaren transparant omdat de elementen waarop de evaluatie gebeurt niet opgenomen zijn in de opgave. Ook bij de quoterings wordt slechts een globaal cijfer gegeven waarvan de opbouw onduidelijk is. Het geheel van de evaluatie weerspiegelt het aanbod en dus ook het onevenwicht ervan. De scores die vorig schooljaar aan de delibererende klassenraden van de eerste leerjaren van de graden werden voorgelegd, gaven daardoor een vertekend beeld van de mate waarin de leerlingen de leerplandoelstellingen beheersen. In de tweede graad was dit omwille van de gewichten die aan de bevraging van de leerplandoelstellingen gegeven werden. In de derde graad was dit omwille van het gewicht van de vragen over uitbreidingsdoelstellingen en omdat een aantal onderdelen alleen d.m.v. uitdagende vragen werd getoetst, waardoor een leerling niet kan aantonen dat hij de leerstof op een aanvaardbaar niveau beheerst.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i>	De realisatie steunt in de tweede graad vooral op het leerboek en de atlas, aangevuld met een cursus en in de derde graad enkel op de atlas en een cursus. De leerbegeleiding is in de meeste leerjaren vooral afgestemd op het aanbieden van inhoud en in mindere mate vanuit de zorg om het beheersingsniveau dat in de leerplandoelstellingen beoogd wordt te realiseren. Dit resulteert in een lespraktijk die daar ook te weinig ondersteuning voor biedt. Het zeer beperkt gebruik van wandkaarten en de wijze waarop taken worden gehanteerd (zie evaluatiepraktijk) zijn daar illustraties van. Ook het feit dat leerlingen in de derde graad niet over een gekleurde versie van het bronnenmateriaal uit de cursus beschikken, toont de beperkte aandacht voor een doelgerichte ondersteuning en het aanleren van vaardigheden. Het elektronisch leerplatform wordt in toenemende mate gebruikt, maar de meerwaarde blijft beperkt. ICT wordt door de leraren tijdens de les aangewend voor een beeldrijke onderbouwing van de lessen. Door ICT-opdrachten worden enkele maatschappelijk relevante toepassingen verkend. Deze worden echter weinig begeleid, o.a. omdat in een beperkt aantal gevallen de lesgroep tot 27 leerlingen telt, wat de mogelijkheid om efficiënt te werken afremt. Door de weinig doelgerichte werkwijze krijgen de leerlingen ook weinig gerichte feedback om hun handelen bij te sturen.

3.1.1.2 Nederlands in het kso in de tweede graad (leerplan O/2/2012/117)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De eindtermen en leerplandoelstellingen worden evenwichtig aangeboden en in voldoende mate gerealiseerd.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De begeleiding van de leerlingen in het leerproces naar receptieve taalbeheersing voldoet. De vaardigheden lezen en schrijven worden voldoende geïntegreerd aangeboden en de opgelegde taaltaken zijn uitdagend opgevat. Voor de productieve taalbeheersing (spreken, luisteren) staat het actief spreken nog te veel op de achtergrond. Het ontbreekt aan oefenen via spreektaken tijdens de lessen. De leerlingen hebben momenteel onvoldoende inzicht in doel- en publiekgericht taalgebruik. Het luisteren en kijken wordt doorgaans geëvalueerd en niet geoefend.

Het lezen omvat vooral een taalbeschouwende benadering en een minder tesktervarende. Grammatica en spelling worden nog te gefragmenteerd aangeboden los van alle context. Taalbeschouwing wordt nog te weinig benaderd vanuit een reflectie op of vanuit een beginsituatie of foutenanalyse van taken van leerlingen. Op structurerend niveau wordt het werken met stappenplannen aangeleerd voor lezen.

De integratie van de moderne media is zelden te zien tijdens de lessen. Leerlingen krijgen bij het plannen en uitvoeren van de diverse taaltaken onvoldoende de kans om tijdens de lessen uit verschillende informatiebronnen en –kanalen, gericht informatie te selecteren. Bij gebrek aan functioneel materiaal worden opdrachten waarbij informatie- en communicatietechnologie nodig zijn, omgezet naar huiswerkopdrachten. Welke vorderingen de leerlingen daarbij maken, kan moeilijk worden ingeschat.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De aanbevolen materiële uitrusting is slechts in beperkte mate beschikbaar. Multimedia-voorzieningen tot ICT-integratie zijn niet in alle leslokalen beschikbaar. De vakgroep beschikt niet over een vaklokaal. Leermiddelen zijn er maar moeten vanuit de lerarenkamer naar het leslokaal gebracht worden. Dit bevordert het inzetten van naslagwerken niet.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is niet altijd voldoende afgestemd op de eindtermen of leerplandoelen. De evaluatie bestaat zowel uit een formatieve als een summatieve beoordeling. Toets- en proefwerkvragen worden niet altijd gelinkt aan de vereiste eindtermen of leerplandoelstellingen. Binnen de formatieve evaluatie worden de meeste (taal)vaardigheden doorgaans geëvalueerd volgens twee vaste criteria namelijk inhoud en vorm. Een koppeling met de eindtermen is daardoor niet altijd duidelijk voor alle vereiste criteria. Voor de summatieve evaluatie ligt het gewicht sterk op de taalbeschouwende elementen zoals woordenschat, spelling en zinsontleding. Door een ondoorzichtige puntenverdeling is het evenwicht tussen kennis en vaardigheden onvoldoende transparant voor leerlingen. Het ontbreekt aan vooraf gecommuniceerde criteria om de evaluatie te kunnen inzetten als leerproces met tot doel individuele leermoeilijkheden op te sporen en/of doelgerichte remediëringstrajecten uit te tekenen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren maken het leef- en leerklimaat aangenaam voor hun leerlingen. Er is voldoende ruimte voor inbreng en interactie. De leerlingen zijn echter nog niet vertrouwd met het hanteren van activerende en taalgerichte werkvormen. Een aantal strategieën wordt aangeleerd maar niet omgezet naar duidelijk transfereerbare leerstrategieën in andere vakken. De remediëring wordt aangeboden. Het leerproces voor de leerlingen na het verbeteren van de toets of taak door de leraar is niet altijd duidelijk. Leerlingen met specifieke moeilijkheden krijgen bijkomende ondersteuning.

3.1.1.3 Nederlands in het kso in de derde graad (leerplan O/2/2006/276)

Voldoet niet

Binnen het curriculum van de derde graad worden de eindtermen Nederlands niet volledig aangeboden en onvoldoende verwerkt in functionele contexten. De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de eindtermen/leerplandoelen. De minimale materiële vereisten volstaan niet.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het leerplan wordt niet als vertrekpunt genomen voor het uitwerken van het onderwijsaanbod. Tot en met vorig schooljaar komen vooral in het tweede leerjaar de vaardigheden luisteren, spreken en kijken onvoldoende geïntegreerd aan bod. De opgelegde taaltaken worden eerder gefragmenteerd en

onvoldoende in communicatieve situaties aangeboden. Taalbeschouwing wordt onvoldoende ondersteunend ingezet bij de ontwikkeling van de vaardigheden om inzicht te krijgen in allerlei taalverschijnselen. De nadruk wordt in sterke mate gelegd op het inoefenen van contextloze taalelementen (woordenschat, spelling, verwijswaarden) en minder op het inzetten van strategische vaardigheden (ET 29, 30). Taalbeschouwing wordt zelden aangeboden vanuit een beginsituatie- of foutenanalyse van producten van leerlingen, maar te gemakkelijk vanuit foute voorbeelden in losstaande zinnen.

De transfer van het ontrafelen van tekstopbouw als voorbeeld van strategieën en als middel om zich te oriënteren op de opdrachten van spreek- en schrijftaken, ontbreekt. Ook de vaardigheden tot mondeling communiceren richten zich onvoldoende op het toepassen van de gepaste strategie.

Sinds dit schooljaar werd het onderwijsaanbod aangepast door het invoeren van een nieuw leerboek. Recent worden de leerlingen begeleid in hun leerproces naar een sterkere receptieve (luisteren, kijken en lezen) en productieve (spreken en schrijven) taalbeheersing, maar ze worden onvoldoende uitgedaagd naar zelfstandig werken op basis van aangeleerde referentiekaders (ET 26). Hierdoor kan onvoldoende worden aangetoond dat de leerlingen de gepaste informatiebronnen kunnen raadplegen.

Tijdens spreektaken in de klas leren leerlingen onvoldoende volgens objectificeerbare criteria reflecteren op de eigen prestatie en die van de andere leerlingen. De gespreksvaardigheid (ET 7, 8, 9, 10) wordt onvoldoende aangeleerd vanuit criteria zoals het bepalen van het doelpubliek of vanuit aangeleerde communicatiestrategieën zoals het aanpassen van het taalgebruik, het inschatten en inzetten van non-verbale communicatie, het hanteren van de juiste gespreksconventies en het adequaat reageren op de inbreng van de gesprekspartners. De reflectie door de medeleerling over de uitvoering van de opgelegde spreektaak op beoordelend niveau bevat zelden elementen die verwijzen naar een kritische houding tegenover het spreek- en gespreksgedrag zoals het woord durven voeren en AN spreken.

Het luik literatuur wordt vakkundig ingevuld vanuit de literatuurgeschiedenis en een tekstervarende manier van lezen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De minimale materiële vereisten volstaan niet. De leraren beschikken niet over een vaklokaal. Multimedia-voorzieningen en middelen tot ICT-integratie zijn niet permanent inzetbaar. De beschikbare pc's en de internetverbinding zijn onvoldoende performant om betrouwbaar ingezet te kunnen worden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Voor dagelijks werk worden de taalvaardigheden geëvalueerd op basis van taken en toetsen. De summatieve evaluatie peilt vooral naar de kennis van de taalbeschouwende elementen (woordenschat, spelling), literatuur en vooral in het tweede leerjaar te weinig naar de luister-, lees- en gespreksvaardigheden. De evaluatie is vaak onvoldoende transparant door het gebrek aan een overzichtelijke en evenwichtige puntenverdeling met vooraf afgesproken en gecommuniceerde criteria. Het puntengewicht tussen de verschillende onderdelen is niet altijd in verhouding tot de behandelde leerstof. De formatieve evaluatie wordt nog onvoldoende gehanteerd om het leerproces van de leerlingen bij te sturen of om individuele leerproblemen op te sporen en vervolgens een doelgericht remediëringstraject uit te tekenen.

Leerbegeleiding	De leraren maken het leef- en leerklimaat voor hun leerlingen zo veilig en aangenaam mogelijk. Zij begeleiden en ondersteunen de leerlingen maximaal door middel van leertips, afspraken, afbakening van de examenleerstof en remediëringsoefeningen. Met leerlinggericht werken, zelfstandig werken/leren om leerlingen zelfverantwoordelijk te maken, is er nog onvoldoende ervaring. De leerlingen zijn onvoldoende vertrouwd met het zelfstandig leren in de tweede graad om te komen tot zelfverantwoordelijk leren in de derde graad. Ze worden onvoldoende verantwoordelijk gesteld voor hun eigen leerproces. Leerlingen met specifieke moeilijkheden krijgen bijkomende ondersteuning.
<i>Preventief</i>	
<i>Curatief</i>	

3.1.1.4 Binnenhuiskunst en architectuurtekenen in het kso derde graad in de studierichting Architecturale en binnenhuiskunst (leerplan O/2/2002/160)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate door de leerlingen bereikt. De evaluatiepraktijk wordt niet bewust afgestemd op de leerplandoelen. De materiële uitrusting voldoet niet.

Onderwijsaanbod	De school versterkt de vakken van het specifiek gedeelte door de zes wekelijkse lestijden architectuurtekenen (6+1 u/w) en binnenhuiskunst (6+1 u/w) elk met een complementair uur uit breiden. Het kunstvak architectuurtekenen is opgesplitst in twee deelvakken: architectuurtekenen-manueel (4 u/w) en architectuurtekenen-digitaal (3 u/w).
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Voor het deelvak architectuurtekenen-manueel hebben de leraren een waardevol studietraject uitgewerkt. Artistiek onderzoek naar beeldende begrippen zoals ruimte, vorm, volume en kleur staat centraal. Analyse van het onderwerp, conceptontwikkeling, ontwerp en grafische voorstelling zijn de cruciale ondersteunende vaardigheden.

In het deelvak architectuurtekenen-digitaal kunnen niet alle leerplandoelen worden gerealiseerd door een schrijnend tekort aan actuele computerconfiguraties, een onvoldoende performante netwerkomgeving en een sputterende verbinding met het internet. Bij gebrek aan leerlingendocumenten en -realisaties, o. m. door problemen bij de digitale archivering, slagen de leraren er bovendien niet in aan te tonen dat alle doelstellingen en leerinhouden van de leerplancomponenten architectuurtekenen en bouwtechniek met de nodige diepgang aan bod komen.

Recente herschikkingen van het lerarenteam hebben geleid tot een nieuw elan in deze studierichting. Hierdoor zal het studierendement op korte termijn aanzienlijk toenemen. De inhaalbeweging komt echter te laat om al invloed te hebben op het hoger geformuleerd advies.

In binnenhuiskunst komen de meeste leerplandoelstellingen aan bod, de opdrachten zijn zinvol in het kader van de opleiding.

Er zijn evenwel ook knelpunten. In dit vak ligt het zwaartepunt veeleer bij de technische realisatie dan bij het voorafgaand onderzoek, waardoor het ontwerpen en analyseren van bouwelementen wat in de verdrukking geraakt. De kleurenstudie verloopt bovendien onvoldoende expliciet en het gebrek aan computers weegt ook hier zwaar op de leerplanrealisatie.

De leraren stellen hun jaarplannen samen aan de hand van een schoolformat waarin verwijzingen naar de leerplandoelen en -inhouden zijn opgenomen. De verzamelde gegevens worden nog niet vertaald naar vak-, leerjaar- en graadoverstijgende leerlijnen die de verticale en horizontale samenhang tussen de kunstvakken illustreren. Hiaten en overlappingsen in de leerplanrealisatie worden daardoor niet vlot gedetecteerd.

De keuze van het kunstvak/deelvak waarbinnen de geïntegreerde proef (gip) wordt uitgevoerd is vrij. Op die manier wil de school inspelen op de voorkeur van elke jongere en haar/zijn studiekeuze naar het hoger kunstonderwijs. De realisatie van de gip begint in september en eindigt in juni.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Een acuut gebrek aan up-to-date leermiddelen hypothekeert de leerplanrealisatie in grote mate. De grafische werkstations en de gebruikte softwarepakketten zijn hopeloos verouderd en onvoldoende performant. Het netwerk is niet gebruiksvriendelijk en belemmert het lesverloop. In de ateliers zijn onvoldoende presentatie- en opslagmogelijkheden aanwezig.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk mist validiteit omdat heel wat leraren de beoordelingscriteria niet bewust linken aan de mate waarin de leerlingen de leerplandoelstellingen en/of -inhouden al dan niet bereiken. De leraren beoordelen en remediëren de leerlingenwerken vooral tijdens ateliergesprekken. Er is geen gemeenschappelijk evaluatie-instrument uitgewerkt. Er zijn geen bindende afspraken over bijvoorbeeld de evaluatieprocedure, de gebruikte criteria of de minimaal te formuleren bijsturingsvoorstellen gemaakt. De kwaliteit van de evaluatiepraktijk varieert daardoor leraarafhankelijk sterk. Bij de toekenning van de scores is er voldoende aandacht om naast de beoordeling van het product ook rekening te houden met proceselementen zoals de ontwerpfase, de technische uitvoering en/of de presentatie. De algemene en vakgebonden attitudes worden niet door alle leraren beoordeeld. De gip wordt in de loop van het schooljaar op een aantal interne jurymomenten gepresenteerd, besproken, geëvalueerd en geremedieerd. In juni rondt de voorstelling van het eindproduct aan een externe jury de proef af. De evaluatieprocedure en -criteria van de gip uitvoeriger aan de leerlingen toelichten is een werkpunt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i>	De relatie leraar-leerling wordt getypeerd door een vertrouwensband. De sfeer in de ateliers is actief en aangenaam. De leerlingen voelen zich thuis in de klas en de school. De leraren communiceren de opdrachtmodaliteiten uitvoerig. Geregeld onderbouwen zij hun opgaven met documentatiemateriaal en/of bundeltjes met technische informatie. De verantwoordelijkheid voor de samenstelling van de werkmappen en logboeken berust in handen van de leerlingen. De leraren controleren de documenten zelden of nooit. De meeste mappen missen daardoor structuur en heel wat ondersteunende informatie gaat verloren. Ook de gevolgde ontwerp- of uitvoeringsprocessen worden er niet systematisch in bewaard. Van het vak architectuurtekenen-digitaal liggen van de voorbije schooljaren zelfs helemaal geen leerlingendocumenten en -realisaties voor.

Sinds het begin van het lopend schooljaar spannen nieuwe leraren zich in om adequaat ondersteunend lesmateriaal te ontwikkelen. Er zijn al heel wat cursussen, informatiebundels en opdrachtbladen uitgewerkt. Dat daarbij ook moderne media worden ingezet is een voorbeeld van goede praktijk dat navolging verdient.

De modaliteiten van de geïntegreerde proef worden beknopt toegelicht in een mapje. De leerlingen illustreren de individueel gevolgde denk- en werkprocessen in uitvoerig gedocumenteerde logboeken.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroep van de derde graad vergadert enkele malen per schooljaar formeel, maar schenkt daarbij weinig aandacht aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijk onderwijskundig instrumentarium. Een formeel graad- of studierichtingoverstijgend forum is er niet.

De vakinhoudelijke deskundigheid van de leraren is groot. De meeste teamleden scholen zich bij rond vakgebonden thema's en blijven ook buiten hun onderwijsopdracht artistiek actief. De algemeen pedagogisch-didactische professionalisering is beperkt tot het participeren aan intern georganiseerde studiedagen.

3.1.1.5 Toegepaste beeldende vorming in het kso derde graad in de studierichting Toegepaste beeldende kunst (leerplan O/2/2011/372)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate door de leerlingen bereikt. De evaluatiepraktijk is niet afgestemd op de leerplandoelen. De materiële uitrusting voldoet niet.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De school verdeelt de twaalf wekelijkse lessen toegepaste beeldende vorming in drie deelvakken: fotografie (2u/w), grafische en multimediale vorming (8 u/w) en toegepaste ruimtelijke vormgeving (3u/w).

Het lerarenteam slaagt er niet in aan te tonen dat de leerplanrealisatie voor het deelvak fotografie voldoet. Uit de leraren- en leerlingendocumenten blijkt niet dat de leerstofbehandeling integraal verloopt: van de twee voorbije schooljaren liggen nauwelijks cursussen en informatiebundels voor. De leerlingenrealisaties omvatten wat fotogrammen, negatieven, contactafdrukken en zwart-witfoto's waarvan de samenhang en bedoeling onduidelijk is. Vanaf het lopende schooljaar onderwijzen andere leraren het vak. De nieuwe dynamiek die hierdoor is ontstaan leidde al tot aanzienlijke organisatorische en didactische verbeteringen.

In het deelvak grafische en multimediale vorming spannen de leraren zich in om alle leerplandoelstellingen en leerinhouden uitvoerig te behandelen. De jaaropdrachten zijn met zorg samengesteld en prikkelen de artistieke reflex van de leerlingen. De gebrekkige materiële omstandigheden maken het echter onmogelijk om de voorgeschreven minimumleerstof met de vereiste diepgang aan te reiken. Vooral de behandeling van de digitale technieken schiet tekort. De studie van de beeldaspecten verloopt bovendien nog te intuïtief. Het onderzoek naar de beeldende middelen, technieken en materies kan explicieter en grondiger worden onderbouwd.

In het vak ruimtelijke vormgeving komen alle leerplandoelen aan bod. Het ervaren, bepalen, afbakenen en weergeven van de ruimte wordt doordacht en gefaseerd behandeld. Het driedimensionaal ontwerpen en uitvoeren gebeurt aan de hand van uitdagende opgaven die zowel inhoudelijk als technisch stapsgewijs complexer worden.

De leraren stellen hun jaarplannen samen aan de hand van een schoolformat waarin verwijzingen naar de leerplandoelen en -inhouden zijn opgenomen. De planningen worden nog niet omgezet naar vak-, leerjaar- en graadoverstijgende leerlijnen die de verticale en horizontale samenhang tussen de kunstvakken illustreren. Hiaten en overlappingsen in de leerplanrealisatie worden daardoor niet altijd gedetecteerd en weggewerkt.

In samenspraak met de vakleraren kiest elke leerling een eigen thema voor de geïntegreerde proef (gip). Ook de keuze van de beeldende discipline, of het deelvak waarbinnen wordt gewerkt, is vrij. Op die manier wil de school inspelen op de artistieke voorkeur van de jongeren en hun studiekeuze naar het hoger kunstonderwijs extra ondersteunen. De realisatie van de gip begint in september en eindigt in juni.

Uitrusting Een acuut gebrek aan up-to-date leermiddelen hypothekeert de
ICT leerplanrealisatie binnen de deelvakken fotografie en grafische en multimediale
Inzet uitrusting vorming. De grafische werkstations en de gebruikte softwarepakketten zijn
Leermiddelen verouderd en onvoldoende performant (zie vorig doorlichtingsverslag). Het netwerk heeft een veeleer vertragend dan ondersteunend effect op het lesverloop.

De meeste lessen gaan door in een atelier op de eerste verdieping van het hoofdgebouw. De ruimte wordt door verschillende lesgroepen gelijktijdig gebruikt, wat veelal een storend effect heeft. De leeromgeving is daardoor verre van optimaal (zie vorig doorlichtingsverslag).

De lessen fotografie worden gegeven in een studio van de studierichting Audiovisuele vorming.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk mist validiteit omdat heel wat leraren de
Evenwicht beoordelingscriteria niet bewust linken aan de mate waarin de leerlingen de
Volledigheid leerplandoelstellingen en/of -inhouden al dan niet bereiken.

Beheersingsniveau
Transparantie

Er is geen gemeenschappelijk evaluatie-instrument, waardoor de kwaliteit van de leerlingenbeoordeling leraargebonden sterk verschilt. Binnen de kunstvakken bestaan nauwelijks bindende afspraken over de evaluatieprocedure, de gebruikte criteria, de minimaal te verstrekken feedback, ...

Bij de toekenning van de scores is er voldoende aandacht om naast de beoordeling van het product ook rekening te houden met proceselementen zoals de ontwerpfase, de technische uitvoering en/of de presentatie. Algemene en vakgebonden attitudes worden niet door iedereen beoordeeld.

De gip-uitvoering wordt tijdens een aantal interne jurymomenten besproken en bijgestuurd. Dat alle geformuleerde opmerkingen en remediërvorstellen chronologisch in een evaluatielogboek zijn opgenomen, is een voorbeeld van goede praktijk. De evaluatieprocedure en -criteria uitvoeriger in de algemene gip-bundel toelichten is een werkpunt.

Leerbegeleiding De contacten tussen de leerlingen en de leraren verlopen in een sfeer van
Preventief vertrouwen en onderling respect. De begeleiding tijdens de lessen gebeurt zowel individueel als klassikaal.

De meeste leraren besteden veel aandacht aan het communiceren van de opdrachtmodaliteiten. In de leerlingenmappen en schetsboeken zijn verwijzingen naar de gevolgde artistieke denk- en werkprocessen opgenomen.

In welke mate de leerlingen intellectueel worden uitgedaagd is echter niet duidelijk. Uit de voorgelegde documenten blijkt onvoldoende dat de theoretische leerstofcomponenten gestructureerd en voldoende uitvoerig worden onderbouwd. Voor het vak fotografie ontvingen de leerlingen gedurende de vorige schooljaren zelfs helemaal geen cursusmateriaal of technische informatie.

De modaliteiten van de geïntegreerde proef worden beknopt toegelicht in een werkbundeltje. De leerlingen illustreren de individueel gevolgde denk- en werkprocessen in hun gip-logboek.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep van de derde graad vergadert enkele malen per schooljaar, maar
Overleg schenkt daarbij slechts marginaal aandacht aan de ontwikkeling van een
Vorming gemeenschappelijk didactisch instrumentarium. Breed en formeel graad- of zelfs studierichtingoverstijgend overleg is er nauwelijks.

De vakinhoudelijke deskundigheid van de leraren is groot. De meeste teamleden scholen zich bij rond vakgebonden thema's en/of zijn ook buiten hun onderwijsopdracht artistiek actief. De algemeen didactische professionalisering blijft beperkt tot het bijwonen van door de school georganiseerde studiedagen.

3.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

Beleid De visie en de uitwerking staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de
Doelgerichtheid inspanningsverplichting voor de VOET. De school bewaakt niet alleen het aanbod van de VOET, maar wil de diepgang ervan maximaliseren door ze in opdrachten en projecten te integreren. De VOET worden niet gewoon gekoppeld aan deze initiatieven, de keuze en ontwikkeling ervan gebeuren met het oog op het doelgericht nastreven van de VOET. Het weerkeren van een aantal activiteiten zorgt, samen met het nastreven van een aantal VOET binnen de vakken, voor een stabiel aanbod dat aangevuld wordt met occasionele projecten. Naast dit aanbod voor de leerlingen, vervult de directie een voorbeeldfunctie wat betreft de integratie van de VOET-inhouden in de globale schoolorganisatie.

Ondersteuning Door de afwezigheid van een middenkader gaat de aansturing uit van de directie. Tijdens de personeelsvergaderingen en andere overlegmomenten zijn de VOET een weerkerend thema, zo wordt er een breed draagvlak gecreëerd. De vakgroepen en individuele leraren geven de voorgelegde planning verder invulling.

Doeltreffendheid Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch. De dekking van het aanbod wordt geregeld terug in kaart gebracht, maar de kwaliteit van de realisatie is veeleer het gevolg van de doelgerichte aanpak en uitvoering dan van formele evaluatie en bijsturing. De school beschouwt de leerlingen als best geplaatste evaluatoren van de VOET-werking en heeft een traject opgestart om de doeltreffendheid bij hen te bevragen.

Ontwikkeling	Er is weinig externe nascholing gevolgd. De professionalisering berust enerzijds op de communicatie tijdens personeelsvergaderingen en anderzijds op het interne overleg en de reflectie tijdens de vakgroep- en werkvergaderingen.
Uitvoering	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. De eindtermen m.b.t. kunst en cultuur zijn inherent aan het aanbod in een kso-school. De andere eindtermen worden nagestreefd door de onderwerpen, de locaties en de externe participanten bij de opdrachten en de projecten af te stemmen op omstandigheden waarin het nastreven van de VOET een vanzelfsprekend onderdeel wordt van de opdracht. Enkele eindtermen worden ook nagestreefd binnen sommige vakken van de basisvorming.
Socioculturele samenleving	
Sociorelationele ontwikkeling	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. De eindtermen m.b.t. kunst en cultuur zijn inherent aan het aanbod in een kso-school. De andere eindtermen uit deze context worden nagestreefd door een gerichte keuze van werkvormen, vooral in de kunstvakken, en/of zijn vervat in de algemene afspraken waarmee het leefklimaat vorm krijgt. Enkele eindtermen worden ook nagestreefd binnen sommige vakken van de basisvorming.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Uit de analyse van de documenten en de vaststellingen in de school blijken nog tekorten met betrekking tot sommige aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH).

Organisatie van het welzijnsbeleid.

Het globaal preventieplan (GPP) en de jaaractieplannen (JAP) zijn overzichtelijk samengesteld en bevatten de belangrijkste aandachtspunten met betrekking tot de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne. De documenten zijn voorzien van een timing en een raming van de benodigde financiële middelen. Niet alle opmerkingen en vaststellingen van de eigen preventiedienst en de externe controleorganen zijn er evenwel systematisch in opgelijst, zodat hiaten mogelijk zijn. De documenten worden wel aangevuld met interne lijsten 'kleine werken', die in eigen beheer worden aangepakt.

De instelling kan geen preventief onderhoudsprogramma voor haar infrastructuur en uitrusting voorleggen en verzamelt te weinig gegevens om de kwaliteit van haar welzijnsbeleid doelgericht te evalueren. De preventieadviseur beschikt bijvoorbeeld niet over de nodige informatie om ongevallen en incidenten te analyseren of waar wenselijk adequate verbeteracties voor te stellen.

Het aankoop- en indienststellingsbeleid verloopt conform de voorschriften. De betrokkenheid van de preventieadviseur is uitgeschreven in een procedure. Belangrijke bestellingen gebeuren niet door de school zelf, maar via de diensten van de stad Aalst.

De bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving.

Tijdens een bezoek aan de gemeenschappelijke ruimten, de leslokalen en de kunstateliers blijken nog tekorten met betrekking tot de veiligheid van de leer- en werkomgeving. De werkplaats van het technisch personeel is ondergebracht in een kelder zonder degelijke verluchting of een rechtstreekse inval van daglicht. Niet alle machines en toestellen zijn er voorzien van de noodzakelijke gebruiks- en veiligheidsinstructies. De ruimte die dienst doet als overdekte speelplaats is te klein (minder dan 1 m² per leerling) en nogal wat leslokalen beantwoorden niet aan de actuele comfortvoorwaarden (afgeleefd, losliggende tegels, ...). De meeste gebouwen zijn niet toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit.

Er wordt gevolg gegeven aan de inbreuken uit het keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie(s), maar niet aan alle opmerking is al voldaan. Het meest recente brandpreventieverslag dateert van 2 oktober 2008 en is verlopen. Voor het wegwerken van de vele knelpunten verwijzen de verantwoordelijken naar het nieuwbouwproject dat in de loop van 2014 zou opstarten.

De gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Er zijn onvoldoende toiletten voor meisjes, maar functioneel leidt dat niet tot problemen. Tijdens de pauzes vormen zich geen wachtrijen aan de sanitaire installaties. Het EHBO-lokaal ligt op een locatie waar continu toezicht moeilijk is.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	neen
• de bijdrageregeling en afwijkingen	neen
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringsmaatregelen	neen
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	neen
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Afstemming met partners

Doelgerichtheid De school heeft een visie op preventieve, curatieve en psychosociale zorg uitgeschreven. Het welbevinden van elke leerling is hierbij het voornaamste doel. Door middel van individuele ondersteuning en opvolging tracht de school het uitvallen van haar leerlingen tot een minimum te herleiden. De leerlingbegeleiding werkt volgens een handelingsgerichte visie. De onderwijsbehoeften van de leerlingen worden in kaart gebracht vanuit een uitgebreide en grondige intake, observaties en gesprekken. Door open te communiceren wordt op een constructieve manier geprobeerd afstemming te bereiken tussen alle partijen met name directie, secretariaat, leerkrachten, clb-medewerkers, begeleiders, ouders en leerling.

Ondersteuning De school en het clb hebben een afsprakennota opgesteld met aandachtspunten voor de leerlingenbegeleiding, met name de vraaggestuurde werking van de leerlingenbegeleiding, de leerplichtbegeleiding, de onderwijsloopbaanbegeleiding, de preventieve gezondheidszorg en het gezondheidsbeleid.

Maandelijks is er een gezamenlijk overleg tussen de school en het clb over de zorgleerlingen. De nodige gesprekken en doorverwijzingen gebeuren via het clb. Een clb-medewerker bezoekt wekelijks de school om zorgleerlingen te begeleiden. Vaak gaat er evenwel veel kostbare tijd verloren tussen de aanvraag van een gesprek of test door de begeleiders en de afspraak met de leerling zelf.

De school doet er alles aan om de risicoleerling op een rendabel leer- en of leefpad te krijgen met duidelijke verwachtingen voor de toekomst. Naast het clb werkt de school constructief samen met tal van organisaties zoals het integratiecentrum JAC (Jongerenadviescentrum), de sociale dienst van de politie, de Jeugddienst stad Aalst, Mensen voor mensen (vierde wereldgroep voorziet behoeftige leerlingen van een uitpas), tijdelijk onderwijs aan huis (ond.vlaanderen).

De loopbaan van de leerling na 18 wordt niet altijd opgenomen door het clb. De school heeft in dat geval een uitweg gevonden door een vlotte samenwerking met het JAC.

Doeltreffendheid De school kan niet altijd rekenen op een efficiënte samenwerking met de clb-medewerkers. De privacy/zwijgplicht waarop sommige medewerkers van het clb zich beroepen bij de bespreking van risicoleerlingen wordt door de school als een knelpunt ervaren en werkt vaak remmend bij het uitschrijven van een aangepast begeleidingstraject. De leerlingbegeleiders van de school moeten zich steeds meer verantwoorden over de stappen die zij reeds hebben ondernomen alvorens te kunnen rekenen op een verdere samenwerking met het clb, bijvoorbeeld bij een vermoeden van autisme. Het is niet altijd duidelijk welke stelling het clb inneemt, wat de samenwerking bemoeilijkt.

In samenspraak met het clb kan GON-begeleiding worden aangevraagd. Voor deze leerlingen wordt een handelingsplan opgesteld. Drie keer per jaar wordt dan een multidisciplinair team samengesteld om verdere stappen binnen de begeleiding af te spreken. Deze samenwerking verloopt vlot.

Ontwikkeling Door het intrekken van de uren gelijke onderwijskansen (12 uren) ervaren de leerlingenbegeleiders dat ze tijd te kort hebben voor een professionele begeleiding en opvolging van elke leerling. Toch blijven ze gedreven werken en nascholing volgen o.a. bij het LOP over herstelgericht handelen.

Een positieve evolutie dit schooljaar is de invoering van de bijkomende begeleidende klassenraad. Per rapportperiode worden alle leerlingen - in het bijzonder de zorgrisicoleerlingen - besproken en wordt tijd vrij gemaakt om de betrokken leraren in te lichten zodat ze bepaalde problematieken beter leren begrijpen en aanpakken.

4.2 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid Op haar website en in de brochure beschrijft de school het profiel van een academieleerling, stelt ze de studierichtingen voor die ze aanbiedt en vestigt er de aandacht op dat het kunstsecundair onderwijs gericht is op doorstroming naar het hoger onderwijs. Zowel bij de instroom als bij de doorstroming in het secundair wil men bewaken dat de schoolpopulatie zoveel als mogelijk bestaat uit leerlingen die dit beogen en waarvan de resultaten aantonen dat ze daarvoor het geschikte profiel hebben. De school beschouwt dit thema ook als een belangrijk proces om het welbevinden van de leerlingen hoog te houden.

Ondersteuning Tijdens de GOK-cyclus die eindigde in 2011 had de school 12 extra uren-leraar en was 'Doorstroming en oriëntering' een van de gekozen thema's. Bij de telling voor de aansluitende GOK-cyclus haalde de school net niet de cesuur. De initiatieven en de uitvoering ervan worden vooral door de directie opgenomen, soms met ondersteuning van de leerlingenbegeleiding.

De school probeert bij de instroom het geschikte leerlingenprofiel te bewaken. Het aftoetsen ervan is een onderdeel van het intakegesprek dat aan de inschrijving voorafgaat. De school stelt vast dat een aantal leerlingen dat zich aanbiedt voor inschrijving onvoldoende aan het profiel beantwoordt. De oorzaken worden gelegd bij gebrekkige kennis over het kso bij de leerling, de ouders en mogelijk ook de delibererende klassenraden op het einde van de eerste en de tweede graad. Bij de clausulering van B-attesten worden de studierichtingen in het kso soms ook onbewust niet vermeld. Bij herhaaldelijke gevallen neemt de school contact op met de school van herkomst om de toestand onder de aandacht te brengen en feedback te geven over de resultaten van hun oud-leerlingen. In sommige situaties adviseert de school een reflectieperiode vooraleer zich in te schrijven en/of benadrukt ze de mogelijkheid om een studierichting in een andere onderwijsvorm te combineren met een deelname aan het deeltijds kunstonderwijs. Ze respecteert evenwel het inschrijvingsrecht.

De school probeert bij signalen over een verkeerde studiekeuze de leerling zo vroeg als mogelijk te heroriënteren. Indien de resultaten van de instaptoetsen voor taal en wiskunde, van het eerste rapport dagelijks werk of van het eerste trimester illustreren dat er een niet passende studiekeuze werd gemaakt, wordt contact opgenomen met de ouders en een advies tot heroriëntering gegeven. In het tweede trimester worden enkele leerlingen die niet aan het profiel beantwoorden, begeleid om zich op basis van zelfreflectie bewust te worden van de eigen competenties en voorkeuren en op basis daarvan een andere studierichting te kiezen. De timing ervan gebeurt met aandacht voor de

mogelijkheden om tijdens de open dagen op andere scholen verder kennis te kunnen maken met de mogelijkheden.

De school voert een attesteringsbeleid dat spoort met de geest van de regelgeving. Naast de resultaten voor de afzonderlijke vakken zorgt de bundeling ervan in twee pijlers, met name algemene vakken en kunstvakken, voor een beoordeling waarbij de kwaliteit van de doorstroom wordt bewaakt. Vooral in het tweede leerjaar van de tweede graad vermijdt men bijkomende leerachterstand door het hanteren van B-attesten.

De school volgt het normale begeleidingstraject voor de studiekeuze in het hoger onderwijs met inbreng van het clb, bezoek aan de SID-in, brochures en een info-avond met oud-leerlingen. Daarnaast stimuleert en begeleidt ze ook de mogelijkheid om in het project 'jobschaduw' een dag mee te lopen met een professional die een beroep uitoefent dat in het verlengde ligt van hun mogelijke studiekeuze. Om de slaagkansen van de leerlingen op de toelatingsproeven in het hoger onderwijs te verhogen, bereidt men sinds vorig schooljaar de leerlingen voor op het verloop en hun inbreng bij de proef.

Doeltreffendheid De doeltreffendheid wordt niet systematisch nagegaan, maar op basis van ervaringen, zelfreflectie en een beperkt aantal verzamelde gegevens bouwt men een beeld op van de resultaten van de acties. De school slaagt er in een aantal leerlingen te behoeden van tegenslagen door hen de inschrijving te ontraden of hen vroegtijdig te heroriënteren. Het percentage uitgereikte C-attesten ligt de laatste schooljaren lager dan voorheen, maar blijft toch nog hoog. Dat een aantal leerlingen met een C-attest en een advies om niet over te zitten daar toch voor kiezen, illustreert dat niet alle leerlingen en ouders de adviezen opvolgen. Het lokaal overlegplatform is een project gestart om de invloed van de advisering op de keuze van het vervolgtraject en het studiesucces daarbij in kaart te brengen. Het studiesucces van de oud-leerlingen in het hoger onderwijs ligt lager dan het Vlaams gemiddelde van leerlingen uit het kso. De school is zich daarvan bewust en paste de lessentabel aan met een complementair lesuur wiskunde in enkele studierichtingen om de slaagkansen te verhogen.

Ontwikkeling De historiek toont aan dat de school de initiatieven bijstelt en uitbreidt op basis van zelfreflectie en geboekte resultaten. Daarmee probeert ze een antwoord te zoeken op de problemen die aan het licht komen of blijven aanhouden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten behoort niet tot een scholengemeenschap. Het beleid wordt gedeeltelijk aangestuurd door het schoolbestuur, hoofdzakelijk wat betreft infrastructuur, juridische en financiële aspecten. De vaststellingen tijdens de doorlichting tonen aan dat de zorg om te voorzien in de nodige materiële middelen voor een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie en het comfortabel gebruik ervan, beperkt is. De koers wordt verder bepaald en uitgewerkt door de directie. In deze kleine school verloopt de communicatie tussen alle participanten rechtstreeks en door de afwezigheid van een middenkader is de directie er bijna steeds bij betrokken. Daardoor heeft ze een goed beeld van het pedagogisch-didactisch handelen van het personeel. Dit wordt aangevuld met klasbezoeken, hoofdzakelijk bij leraren die nieuw zijn in de school. Voor de officiële functioneringsgesprekken zijn de functiebeschrijvingen recentelijk ter beschikking gesteld door het schoolbestuur. De gesprekken worden gepland met prioriteit voor tijdelijke personeelsleden.

Voor de leerplanrealisatie en de didactische aanpak rekent de directie op de professionaliteit van de leraren en het vakoverleg. Dit wordt evenwel weinig aangestuurd en de leraren nemen zelf weinig initiatief om individueel of samen te reflecteren over de eigen aanpak en de resultaten ervan te toetsen aan de doelstellingen. Er wordt ook weinig algemeen didactische nascholing gevolgd. De vaststellingen tijdens de doorlichting tonen aan dat er diverse werkpunten zijn i.v.m. de leerplanrealisatie, leerbegeleiding en evaluatiepraktijk.

Visieontwikkeling De school biedt enkel studierichtingen aan uit het kunstsecundair onderwijs en heeft daardoor een duidelijk profiel. De directie heeft dit profiel uitgeschreven en communiceert dit intern en extern als basis voor de werking en om het imago dat ouders en potentiële leerlingen hebben over de academie af te stemmen op de realiteit. In die visie wordt de voorbereiding op de doorstroming naar het hoger onderwijs als doel beklemtoond en enkele specifieke kenmerken van het artistiek onderwijs beschreven. Respect, openheid en dynamisme worden aangegeven als belangrijke elementen in het schoolklimaat. De waarnemingen tijdens de doorlichting tonen aan dat dit profiel een goede weergave is van de schoolwerking.

Besluitvorming De school beschikt over de decretaal verplichte participatieorganen. Bij een bevraging bij de ouders waren er echter geen kandidaten om in de schoolraad te zetelen en werd een ouderraad als overbodig gezien. Door de open houding t.o.v. de ouders en de talrijke wederzijdse mogelijkheden tot contact, krijgt hun individuele inbreng voldoende kansen. Uit een bevraging van het personeel blijkt er geen nood te zijn aan een pedagogische raad.

Opvallend is de procedure bij de aanwerving van onderwijzend personeel. Na een selectie van kandidaten door de directie, is er in een tweede ronde een gezamenlijk gesprek met de betrokken vakgroep die inspraak krijgt bij de definitieve beslissing om hun toekomstige collega aan te werven.

De beleidsprioriteiten worden vastgelegd door de directie, rekening houdend met een jaarlijkse bevraging, de inbreng vanuit de vakwerkgroepen en met ondersteuning van de pedagogische begeleiding. De basis van de uitwerking van de jaarwerking wordt gelegd op team- en vakgroepvergaderingen bij het begin van het schooljaar. De krijtlijnen worden vooral door informeel overleg en door vergaderingen ad hoc verder ingevuld.

- Kwaliteitszorg** De zorg voor kwaliteit is duidelijk aanwezig op beleidsniveau. Voor enkele aspecten komen er signalen uit de dagelijkse werking en wordt een passend traject gezocht om de kwaliteit te verhogen. De loopbaanbegeleiding van de leerlingen en het organiseren van een schoolbrede vorming voor het personeel om passend te reageren in moeilijke situaties zijn daar voorbeelden van. Daarnaast zijn er enkele initiatieven om gegevens te verzamelen, zoals de jaarlijkse leerlingenenquête die hoofdzakelijk door de leerlingen zelf wordt opgesteld en het verzamelen van de resultaten van de oud-leerlingen in het vervolgonderwijs. De school neemt ook geregeld deel aan onderzoeken door externen onder de voorwaarde over de gegevens te mogen beschikken en feedback te krijgen. Een globale en systematische screening van alle processen van de schoolwerking gebeurt niet.
- Talenbeleid** De school heeft in het verleden expertise opgebouwd rond de preventie, het vaststellen en het remediëren van taalachterstanden vanuit haar GOK-werking. Sinds enkele jaren heeft ze geen recht meer op bijkomende GOK-uren, maar blijft het belang van het versterken van de taalvaardigheid in relatie tot de leervordering in haar visie onderschrijven. Hoewel de directie het talenbeleidsplan behartigt, is de structurele ondersteuning van het talenbeleid miniem. Het talenbeleidsplan is nog niet omgezet in een actieplan. In haar planning voorziet de school overleg, vorming en acties op beleids-, leerkrachten- en leerlingenniveau met als doel de communicatie en interactie met alle leerlingen maximaal te ontplooiën en elke individuele leerling intensief te begeleiden en op te volgen. Om vakdoorbrekend en efficiënt taalversterkend onderwijs te ontwikkelen is het noodzakelijk om alle leraren te sensibiliseren en te betrekken bij de geplande acties.
- Deliberatie** De vastgestelde inbreuken op de regelgeving m.b.t. de opname van de informatie over de bijdrageregeling en de evaluatie in het schoolreglement en het motiveren van de B- en C-attesten worden niet opgevolgd door de inspectie. Het beleidsvoerend vermogen staat garant voor een snelle bijsturing.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het bewaken van een aangenaam leefklimaat.
- De zorg voor de leerlingen.
- Het optimaliseren van de schoolloopbaan, o.a. het leerlinggericht oriënteringsbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het coachend en ondersteunend leiderschap.
- De toegankelijkheid van de directie.
- De zorg om het welbevinden van alle participanten.
- Het ontwikkelen van een schooleigen visie voor een aantal processen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het professionaliseren i.v.m. preventieve leerbegeleiding.
- Het afstemmen van de evaluatie op de leerplanvisie en de leerplandoelstellingen/eindtermen.
- Het koppelen van de evaluatie aan de remediëring.
- Het reflecteren over de eigen onderwijspraktijk binnen de vakgroepen.
- Het uitwerken van het talenbeleid.
- Het integreren van moderne media.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing en opvolging van de vakgroepwerking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor Nederlands in het kso in de derde graad.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor toegepaste beeldende vorming in het kso in de derde graad in de studierichting Toegepaste beeldende kunst.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor architectuurtekenen en binnenhuiskunst in het kso in de derde graad in de studierichting Architecturale en binnenhuiskunst.
- Het voorzien in de nodige minimale materiële vereisten.
- Het tegemoetkomen aan de opmerkingen en inbreuken op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de regelgeving

- Het opnemen van de informatie m.b.t. de bijdrageregeling en de evaluatie in het schoolreglement conform de Codex Secundair Onderwijs, artikel 112. (Geen opvolging)
- Het motiveren van de B- en C-attesten conform de regelgeving (BVR 19-07-2002 art.5, §8 en SO 64 §8.1.7). (Geen opvolging)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 3 KSO Architecturale en binnenhuiskunst	Nederlands	architectuurtekenen, binnenhuiskunst
Graad 3 KSO Audiovisuele vorming	Nederlands	
Graad 3 KSO Toegepaste beeldende kunst	Nederlands	toegepaste beeldende vorming
Graad 3 KSO Vrije beeldende kunst	Nederlands	

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **22-05-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Erik VAN NIEUWENHUYZE de inspecteur-verslaggever	Els TALLOEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	